

Eeva-Johanna Eloranta sd

Kirjallinen kysymys jatkokysymykseksi tekijänoikeustulojen kohdelusta työttömyysturvan sovittelussa

Eduskunnan puhemiehelle

Esitimme 28.5.2020 kirjallisen kysymyksen KK 447/2020 vp tekijänoikeuskorvausten vaikutuksesta työttömyysturvaan, jossa kysyimme seuraavaa: *"Työttömyysturvalaissa on määritely, että ansiosidonnaista korvausta tuottaa ja sitä voi alentaa vain sellainen ansiotulo, "joka on saatu korvauksena työstä". Asetuksen 3 § määrittelee, että tekijänoikeuskorvaukset eivät ole tällaisia, mutta 8 §:ssä sanotaan päinvastoin, että ne ovat tällaisia. Työttömyysturvalaki on toimeenpantu tältä osin ristiriitaisesti, virheellisesti ja työttömän etua vahingoittavalla tavalla. Tekijänoikeusjärjestöjen lisensointiasiakkailtaan keräämät käyttökorvaukset eivät ole korvausta työstä vaan käytöstä. Mitä hallitus aikoo tehdä, jotta työttömyysturvalain toimeenpanoasetuksen 8 § vastaisi asetuksen 3 §:ää ja työttömyysturvalakia tekijänoikeuskorvausten tulkinnassa?"*

Saamamme vastauksen sisältö on käytännössä se, että ongelman aiheuttama asiantila myönnetään ja mainitaan, että tulossa on työttömyysturvaa koskevia uudistuksia, joiden "yhteydessä on mahdollista tarkastella myös tekijänoikeuskorvausten suhdetta työttömyysturvaan". Kysymyksessä kuvattu tilanne myönnetään vastauksessa suoraan: *"Voimassa olevan työttömyysturvalain ja tuloasetuksen mukaan tekijänoikeuskorvauksia ei pidetä vakiintunutta palkkaa määritettäessä huomioon otettavana vakiintuneena tulona ja tekijänoikeuskorvaukset ovat työttömyysetuuden sovittelussa huomioon otettavaa työn perusteella saatua ansiotuloa."*

Vastaus kuvaa lainsäädäntöä hyvin ja kertoo, että ensinnäkin immateriaalioikeudesta saatu tulo ei ole tuloasetuksen 2 §:n mukaan työsuhteisesta työstä saatua palkkaa ja tuloasetuksen 3 §:ssä näitä samoja immateriaalioikeuksista saatuja korvauksia ei lueta päivärahan perusteena olevan vakiintuneena pidettävään palkkaan, koska niiden saaminen ei tuloasetuksen sanamuodon mukaan perustu työntekoon.

Toiseksi tuloasetuksen 8 §:n mukaan taas päivärahan sovittelussa huomioon otettavana vähentävänä tulona otetaan huomioon yleisesti mm. immateriaalikorvaukset, joita tässä kohdassa leimataan kategorisesti työstä saaduiksi ansiotuloiksi. Yleisesti on kuitenkin tiedossa, ettei esimerkiksi tekijänoikeuden kollektiivihallinnosta huolehtivien järjestöjen (Teosto, Gramex, Kopiosto, Sannasto jne.) maksamia tekijänoikeuksia makseta korvauksena tehdystä työstä, vaan käyttöoikeuden luovutuksista täysin työsuhteiden ja työmarkkinoiden ulkopuolella.

Edellä kuvattua tuloasetuksen sisäistä ristiriitaisuutta ja epäsymmetriaa ei kysymykseemme annettu vastaus onnistunut hälventämään, vaan teki sen kenties entistä näkyvämmäksi. Ministerin

Kirjallinen kysymys KK 719/2020 vp

vastauksen mukaan tekijänoikeuskorvausten kohtelua työttömyysturvassa voidaan arvioida uudelleen. Tämä olisi välttämätöntä jo sen takia, etteivät nykyisen tuloasetuksen 3 ja 8 §:t ole ainoastaan edellä sanotulla tavalla ristiriidassa keskenään. Lisäksi ne ovat jääneet pahasti ajastaan ja luovien alojen työmarkkinoista jälkeen ja kaipaavat päivitystä nykyaikaan.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus aikoo tehdä sen epäkohdan korjaamiseksi, että vaikka tekijänoikeusjärjestöjen jakamat korvaukset eivät ns. tuloasetuksen 3 §:n mukaan lisensointikorvauksina kerrytä ansiosidonnaista työttömyysturvaa, ne virheellisesti tulkitaan saman asetuksen 8 §:ssä työstä saaduiksi korvauksiksi, jotka leikkaavat työttömäksi jääneen tekijän ja taiteilijan työttömyyspäivärahaa?

Helsingissä 2.10.2020

Eeva-Johanna Eloranta sd